

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. I. Discutiuntur quædam circa naturam Reprobationis: ubi an Deus
antecedenter aliquos reprobet.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

facitura, minus retardetur ab illius permissione.

genitum peregrinari, aut ad bellum proficisci, vel alium periculosum vitæ statum suscipere, non quidem directè volens ut hæc ei pericula adveniant; nec etiam eo animo, ut secundò-genitus fiat hæres; sed videns illud bonum ex morte natu majoris proventurum, minus retardatur à permittendo ipsum adire militiam, quasi sublato impedimento, alioqui id non permissurus.

VI. Quo sensu dicant Patres Deum permittere homines labi, ut casiores resurgant, &c.

Hoc modo commodissimè explicantur Patres, dum asserunt Deum permittere homines labi, ut cautiore refurgant, ut humilitatem & alios fructus ex peccato percipiant; ut justitiam suam ostendant; & misericordiam in electos. Hoc etiam sensu explicantur loca quædam S. Augustini, ut de gratiâ & lib. arbit. dum dicit Deum permisisse Semei maledicere David, ut probaret humilitatem ejus: item usum esse Juda ad opus nostræ redemptionis &c. videndo scilicet bona inde proventura, minus ab his permittendis retardabatur. Hoc, inquam mo-

do isthæc commodè explicantur; de permissione enim antecedente, sine maximis incommodis explicari nequeunt, ut vidimus sectione præcedente.

Infero tandem contra P. Vasquez hic, disp. 93. cap. 2. non posse Deum antecedenter permittere peccatum, ad ostendendum divitias gratiæ suæ erga electos. Ratio est: si enim Deus ex hoc sine antecedenter permittat peccata in reprobis, eadem sequuntur incommoda, quæ jam adducta sunt contra permissionem peccati ex affectu penitentia, humilitatis, &c. cum singularis hic favor cognosci debeat comparativè ad peccata, & damnationem reprobiorum: ergo si hanc comparativam cognitionem intendat Deus; intendere etiam debet peccatum, cum permissio peccati ad hoc non conducat, nisi in quantum conjunctum sibi habet peccatum: ut vidimus sectione præcedente, numero quinto.

VII. Nequit Deus permittere peccatum ad ostendam misericordiam erga electos.

DISPUTATIO XLV.

De Reprobatione.

REPROBATIO, licet quancunque rejectionem nonnunquam significet, vis tamen vocis, prout in Scholis usurpatur, ad rejectionem tantum à gloria restringitur, ac proinde non Prædestinationi in omni suâ latitudine sumptæ (sic enim, ut diximus, totam seriem beneficiorum, à prima vocatione usque ad beatitudinem complectitur) sed prout dicit tantum electionem ad gloriam, opponitur: reprobatio enim, quæ talis opponitur formaliter approbationi: approbatio autem est judicium de dignitate vitæ æternæ simul cum voluntate eam conferendi; ergo e contra Reprobatio formaliter erit judicium de indignitate vitæ æternæ, simul cum voluntate aliquem ideo ab illâ rejiciendi.

Quid reprobationis nomine intelligatur.

SECTIO PRIMA.

Discutiuntur quedam circa naturam Reprobationis: Vti an Deus antecedenter aliquos reprobet.

I. Abus Reprobationis in Deo reperitur.

INVENIRI in Deo Reprobationem, nemini dubium esse potest, cum ad rectam Universi administrationem, prudentisque moderatoris æquitatem, non minus spectet, malis pœnam, quam bonis præmia decernere: alioqui, ut cum S. Thomâ hic, quaest. 23. art. 3. docent Theologi, manca esset ejus providentia.

II. Dicunt aliqui Deum quosdam à gloria privare & antecedenter reprobare.

Circa Reprobationem variæ sunt sententiæ. Nostri temporis Sectarii, ut videre licet apud Tannerum hic, Disp. 3. quaest. 7. Bellarminum lib. 2. de Amis. gratiæ, cap. 3. Becanum hic, cap. 16. quaest. 1. Hericæ r. p. Disp. 33. cap. 3. n. 17. & alios, Deum asserunt merè ex suâ voluntate, & antecedenter planè ad ullam causam datam, aut pravissimam ex parte hominum, seu creaturæ rationalis, nonnullos facere vasa iræ, & contumeliæ, & à vita æterna reprobare.

III.

Secundò Thomistæ aliqui, ut Alvarez, Ban-

nez, Navarete, & alii affirmant Deum voluntate antecedente, & ante ullius peccati prævisionem, quosdam positivè excludere à beatitudine. In hoc tamen à priore sententiâ differunt, quod hi solùm dicant Deum quosdam hoc modo reprobare à gloriâ: hæretici verò ulterius asserbant Deum ad ostendam justitiam suam vindicativam, eosdem antecedenter adjudicare suppliciis æternis.

Secundò sententiâ affirmat præcedenti.

Ab hac sententiâ non multùm dissidet P. Grnado 1. part. tract. 6. disp. 2. num. 10. & tract. 8. disp. unicâ, sect. 2. num. 7. ubi docet Deum ad ostendam justitiam suam vindicativam, & declarationem eximie suæ bonitatis ac misericordiæ in electos, ante ulla mala opera absolutè, sed solùm conditionatè prævisâ, positivè & efficaciter decrevisse damnare hos homines. Imò Disp. illâ unicâ sect. 2. num. 15. ait Deum absolutè statuissè Judam damnare, antequam haberet efficacem voluntatem eum creandi, vel saltem concomitanter, & in eodem signo utriusque fecissè: sicque ait reprobationis, seu voluntatis absolute damnandi homines, nullam dari ex parte nostrâ causam.

IV. Peculiaris Patris Grnado circa reprobationem opinio.

Quod P. Grnado ad hæc incendum viâ impulit, est opinio illa quâ, ut supra vidimus Disp. 32. dicebat Deum teneri facere scemper optimum: unde, inquit, cum melius sit aliquos damnari,

V. Quid Patris Grnado in hanc sententiâ impulerit.

damnari, ut attributum iustitiæ vindicativæ perfectius omnibus innotescat, Deus optimè facit quosdam hoc modo ad supplicium destinando. Quare etiam in statu innocentie aliquos asserit reprobandos; melius est enim, inquit, aliquos damnari ut Dei iustitia demonstraretur; Deus verò secundum ipsum, ut vidimus, ad id tenetur, quod est melius. Inò, ut refert Arriaga hic, Disp. 39. sect. 2. num. 11. docet ulterius Granado, reprobos, etiam quando sunt in gratiâ, recitantes Orationem Dominicam, per illa verba *Fiat voluntas tua*; petere, ut è gratiâ in peccatum cadere permittantur, quia hæc est voluntas Dei; ea autem petere & velle licitum est, quæ Deus efficaciter intendit. Hæc ille.

Reprobi, quo pacto iuxta ipsum recitent Orationem Dominicam.

vit voluntatis male vitio discessuros: ergo secundum S. Fulgentium decretum reprobationis non antecedit peccatum absolute prævisum, hoc enim denotat vox illa *præscivit*: quod magis declarabitur infra, num. octavo.

Ratio denique est, quam supra num. primo insinuavi: Deus enim non vult mortem peccatoris, ergo antecedenter eum à gloriâ nunquam excludit; cum enim hæc exclusio sit vera mors, utpote privans vitâ, & quidem æternâ, aut saltem mortem infallibiliter inferat, si Deus antecedenter, etiam ineffaciter, sincerè velit ut quis non moriatur, non potest simul antecedenter velle ejus mortem.

Interdum quidem circa eandem rem habere quis simul potest voluntatem efficacem, & inefficacem, ut cum in tempestate vult efficaciter merces projicere in mare, quas tamen vellet non projicere, sed voluntate inefficace cupit eas conservare, sub conditione nimirum, si scilicet non esset tempesta: hoc, inquam, quamvis ita sit, diversissima tamen est illic ratio à præsentis casu; ibi enim invitat ad merces projiciendas fertur, & ab aliquo extrinseco coactus: Deus verò à nullo extrinseco cogitur, aut cogi potest, sed ex se vult antecedenter & ineffaciter hominem illum salvum facere; ergo antecedenter & merè ex se, ac nullo alio interveniente, non potest velle efficaciter eum damnare. Sicut in humanis, licet iudex quispiam possit velle quantum est ex se aliquem à morte liberare, & nihilo minus velle cum, ob facinus aliquod admissum, capite damnare, at verò ex se velle eum liberare, & ex se similiter eundem velle damnare, planè est impossibile.

Hæc ratio, quamvis præcipuè urgeat contra duas primas sententias, maximam tamen etiam vim habet contra opinionem Patris Granado; peccata enim conditionatè solum prævisa, perinde quoad hunc effectum sunt, ac nulla.

Objicies locum illum Apostoli ad Romanos 9. v. 21. *An non habet potestatem figulus lutis, ex eadem massa facere aliud quidem vas in honorem, aliud verò in contumeliam &c.* Respondetur cum Bellarmino lib. 2. de amiss. gratiæ, cap. 14. Stapletonio in ep. ad Roman. cap. 9. & aliis, intelligendum esse Deum istud facere permissivè, nempe non imperitendo uberem misericordiam, ut loquitur S. Augustinus. Apostolus itaque arguit à majore, positivo scilicet modo procedendi in figulo, ad permissivum modum quo agit Deus. Alia ergo ratione non facit Deus quosdam vasa iræ, aut contumeliæ, nisi consequenter: cum enim ipsi se prius vasa iræ & contumeliæ fecerint peccando, Deus, visis eorum peccatis, facit eos vasa iræ & contumeliæ puniendo, & à beatitudine excludendo. Hoc etiam modo, non alio, ut supra diximus, nempe consequenter, vult Deus ostendere suam iustitiam.

Hæc omnia confirmantur auctoritate S. Fulgentii, supra num. 3. allatâ, ubi ait Deum eos ad penam & supplicium destinasse, quos præscivit in peccata, voluntatis male vitio, esse lapsuros: necessariò autem loqui debet de præscientiâ peccatorum absolutâ, per scientiam siquidem conditionatam æqualiter omnes, & à Deo recessuri videntur, & ad eum reversuri: Deus quippe novit, si dedisset Petro, qui salvatur, non hæc, sed alia multa auxilia, quæ non dedit, fore ut Deo vocanti non responderet, & consequenter non fuisset salvandum: e contra verò de Paulo reprobo novit, si habuisset multa auxilia, quæ non habuit, eum bene iis fuisset usurum, & consecuturum salutem.

SECTIO SECUNDA.

His sententiis rejeclis, ostenditur Deum neminem reprobare, nisi peccatis prævisis.

I. Hæc omnes sententiæ planè sunt rejiciendæ. Probatur primò ex variis Scripturæ, Conciliorum, & Patrum testimoniis, quæ afferuntur à Suarez hic, lib. 5. de Reprobatione, cap. 3. Hæc 1. p. Disp. 33. cap. 3. & aliis. Ezechielis ergo 18. v. 23. dicitur: *Nunquid voluntatis meæ est mors impij, dicit Dominus Deus.* Osee item 13. perditio nostra dicitur esse à nobis. At sanè, si Deus antecedenter vult aliquos perire, & nullâ, ex parte eorum datâ causâ, ut hi asserunt, certè voluntatis Dei esset illorum mors, utpote in quam, tanquam in causam refunderetur. Deinde quomodo verum erit, quod toties ad hominum solatium in Scripturis ingerit Deus, se non nisi invitum homines damnare, & à beatitudine rejicere, si ex se, & nullâ ab ipsis præbitâ causâ, æternam eorum damnationem velit, & exclusionem à gloriâ.

Scriptura docet causam reprobationis non esse à Deo.

II. Ad hoc ipsum probandum clarè facit auctoritas Concilii Valentini, Arausiani, & Tridentini, à Suario & aliis adducta. Concilium itaque Valentinum sub Lothario, capite tertio, sic habet: *Fidenter satemur Prædestinationem electorum ad vitam, & Prædestinationem impiorum ad mortem; in electione tamen salvandorum misericordiam Dei præcedere meritum bonum, in damnatione periturorum meritum malum præcedere justum judicium Dei.* Concilium item Tridentinum sel. 6. cap. 17. cum Arausiano secundo, anathema dicit ei, qui affirmat aliquos divinâ potestate prædestinatos esse ad malum.

Traditur à Concilio causam reprobationis esse à nobis.

III. Multi etiam in hac veritate confirmandâ sunt Sancti Patres. Primò S. Prosper respondens ad objectionem tertiam Vincentianam, quæ erat de hac ipsâ re, seu causâ reprobationis, hæc habet: *Vt nascentur homines, Conditoris est beneficium; ut autem pereant, prævaricatoris est meritum.* S. etiam Fulgentius lib. 1. ad Monimum cap. 26. cum sermo incidisset de vasis iræ, sic loquitur: *Quæso Monime charissime, hunc locum Apostoli diligenter attende; notum nanque est Dei iram dici non posse, nisi ubi creditur hominis iniquitas præcessisse.* Sanctus etiam Augustinus variis locis expressè asserit prædestinationem ad vitam esse ex misericordiâ, reprobationem verò, ex judicio. Unde lib. 11. de Genesi ad litteram, cap. 11. & alibi dicit, *Deum non prius esse ultorem, quam homo in peccato sit.* Præterea S. Fulgentius citatus, cap. 24. loquens de reprobis: *Prædestinavit, inquit, illos ad supplicium, quos à se præscivit*

Docent Patres neminè reprobari ante peccatum, & datâ causam.

Deus à beatitudine nūquam excludit, nisi ubi præcessit iniquitas.

IV.

Reprobatio præscitur antecedens non sicut cum fincerà voluntate salvandi.

V.

Quo pacto possit quis circa eandem rem habere simul voluntatem efficacem & inefficacem.

Res hæc declaratur exemplis iudicis in reatu.

VI.

Peccata conditionatè tantum prævisa, perinde quoad hunc effectum sunt, ac nulla.

VII.

Deus solum facit aliud vas in honorem, aliud in contumeliam.

Deus nullus facit vasa iræ, nisi consequenter.

VIII.

Deus neminè reprobat, nisi præscivisset absolute peccatorem, ad penam destinatum.

In scientiâ conditionatâ omnes sunt æquales.